

Předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **prima**

Zaměření: **živé jazyky a všeobecné** Rozsah: **1 h týdně**

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Komunikuje se spolužáky v hodině i mimo vyučování, respektuje ostatní. Respektuje pravidla práce v hodině i zásady bezpečnosti. Orientuje se v čase a rozumí jeho členění, dokáže čas měřit. Zachází s časem hospodárně, správně ho využívá k práci, k učení, k odpočinku i zábavě. 	Úvod k výuce ZSV ČLOVĚK V RYTMU ČASU 1. Čas nezastavíš	OSV – Mezilidské vztahy - rozvoj komunikace a spolupráce, poznávání lidí VDO – Občanská společnost a škola - propojení učiva OV s každodenním životem, jeho praktickým využitím MKV – Lidské vztahy	skupinová práce referáty diskuze prezentace
<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje roční období a objasní pojmy rovnodennost a slunovrat. Uvede příklady sezónních prací a činností, které jsou ovlivňovány přírodními cykly. Prakticky využívá kalendář, vysvětlí pojem pranostika. 	2. Cyklus přírody	OSV – Kooperace, kompetice průběžně: tvorba kalendáře po jednotlivých měsících v průběhu školního roku, včetně pranostik	
<ul style="list-style-type: none"> Objasní systém našeho školství a jeho fungování. Porovná některé typy škol. Vysvětlí význam vzdělávání pro vývoj a budoucnost člověka. Vysvětlí pojmy pravidlo, norma. Vyjmenuje pravidla školního řádu, svá práva a povinnosti. Orientuje se v klasifikačním řádu. Respektuje zásady bezpečnosti. Rozliší psaná a nepsaná pravidla. Objasní a využívá zásady racionální přípravy na vyučování. 	ŽIVOT VE ŠKOLE 1. Naše škola 2. Umění učit se	VDO – Občanská společnost a škola - právo na vzdělání a jeho uplatňování v praxi OSV – Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (využití ve škole) MKV – Lidské vztahy, multikulturalita, kulturní difference (princip solidarity – adopce na dálku, školství v zemích spolužáků odlišné národnosti)	
<ul style="list-style-type: none"> Popíše svou rodinu, její členy a jejich role, práva a povinnosti. 	RODINNÝ ŽIVOT 1. Rodina	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Zformuluje základní funkce rodiny. • Popíše, čím je pro něj rodina důležitá a čím on pro ni. • Vyjmenuje vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny. • Vytvoří schéma rodinných vztahů. • Používá správné názvy označující příbuzenské vztahy. • Sestaví rodokmen své rodiny. • Uvede předpoklady k uzavření manželství a základní práva a povinnosti vyplývající z manželství. • Uvede a rozpozná možné problémy rodinného života a navrhne jejich řešení. • Popíše vývojová období života člověka z hlediska významných událostí. • Vysvětlí pojmy puberta, plánované rodičovství, antikoncepce. • Jednoduše popíše, jak dítě přichází na svět. • Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. • Rozpozná situaci, kdy může být ohrožena jeho bezpečnost. • Vyjmenuje důležitá telefonní čísla, zná Linku důvěry. • Požádá o pomoc v případě, že někdo ohrožuje jeho práva. • Rozezná projevy nepřipustného a nelidského zacházení. • Objasní své důvody, proč nevzít drogu. • Vysvětlí pojem rodinný rozpočet, jeho příjmy a výdaje. 	<p>2. Rodinné a příbuzenské vztahy</p> <p>3. Rodina – místo návratů</p> <p>4. Děti – pokračování našeho života</p> <p>Každý má svá práva, ale i povinnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Všeobecná deklarace lidských práv • Úmluva o právech dítěte <p>Šikana</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy MKV – Lidské vztahy BI – Výchova ke zdraví - zdravý způsob života a péče o zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence OSV – Mezilidské vztahy - upřednostňovat lásku, vzájemné vztahy a zdraví před penězi - neplýtvat penězi a vážit si věcí - odmítavý postoj k nečestným způsobům získávání majetku - hodnoty, postoje, praktická etika - komunikace VDO – Občan, občanská společnost a stát - respektovat rovnost lidí a jejich práva MKV – Kulturní difference - nechápat odlišnost lidí z hlediska jejich vnějšího vzhledu a způsobů chování jako důvodu k nepřátelství OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše různé způsoby získávání majetku. • Vytvoří svůj žebříček hodnot. • Vysvětlí pojem výchova. • Vyjmenuje pravidla slušného chování a uplatňuje je v běžných situacích. • Rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem. • Vysvětlí pojmy náhradní výchova, ústavní výchovné zařízení, pěstounská péče, osvojení. • Uvede důvody, které vedou k umístění dítěte do náhradní rodinné péče. • Vysvětlí pojem rasismus, xenofobie, diskriminace. • Rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti. • Rozpozná porušování nebo ohrožování práv dětí. • Vysvětlí příčiny sociální nerovnosti lidí. • V rámci možností poskytuje pomoc potřebným lidem ve své blízkosti. • Rozpozná jednání, které ohrožuje práva druhých. • Vysvětlí, kam se obrátit, jsou-li práva porušována. • Hájí svá práva. • Rozumí pojmu kompromis. • Vysvětlí, co je konflikt a jaké jsou jeho příčiny. • Předchází neshodám či konfliktům. • Používá vhodné techniky řešení konfliktů. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje důležitá a významná místa v obci, významné události, památky, osobnosti. • Vyjádří, co pro něj domov znamená. • Orientuje se ve své obci. • Poskytne důležité informace o své obci. • Vyjmenuje, co vše patří do obce, objasní rozdíl mezi státní správou a samosprávou. 	<p>DOMOV JE TAM, KDE ŽIJEME...</p> <p>1. Obec</p> <p>2. Region</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - úcta k tradicím obce, principy demokracie jako způsobu rozhodování o životě v obci, participace občanů v politickém životě 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet. • Rozliší složky tvořící přírodní prostředí. • Vysvětlí pojem ekologie. • Rozliší přírodní, umělou a sociální složku životního prostředí člověka. 		OSV – Seberegulace a sebeorganizace nést zodpovědnost za svá slova a činy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - problémy v oblasti životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí a ochrana ŽP	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede, co je typické pro vlastní region (památky, symboly, osobnosti, historii). • Vysvětlí způsob řízení kraje. • Vyjmenuje některé zvláštnosti lidové architektury a lidového oděvu. • Vyjmenuje některé kraje. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy občan, občanství, národ, národnost. • Vyjmenuje státní symboly a vysvětlí význam jejich používání. • Orientuje se v Ústavě. • Vysvětlí pojmy demokracie, republika, moc zákonodárná, výkonná a soudní. • Popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci. • Vysvětlí význam členění státní moci. • Vyjmenuje některá zajímavá památná místa naší vlasti a uvede pověsti s nimi spojené. • Vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a vysvětlí jejich přínos. • Vyjmenuje slavné české výrobky. • Uvede jména našich prezidentů a vysvětlí jejich přínos. • Vysvětlí kulturní a historický význam Prahy. 	MÁ VLAST: ČESKÁ REPUBLIKA 1. Občan, občanství, národ 2. Státní symboly 3. ČR – demokratický právní stát 4. Významné osobnosti současnosti 5. Kulturní památky a významná místa 6. Hlavní město Praha	OSV – Komunikace - další způsoby dorozumívání (signály, znaková řeč, Morseova abeceda) VDO – Občan, občanská společnost a stát - úcta ke státním symbolům, způsob jejich používání OSV - vážit si práce, talentu a píle VMEGS – Jsme Evropané - návštěva Prahy nebo beseda o Praze OSV - prohloubení zájmu o minulost VDO - povzbuzení národní hrdosti OSV – Seberegulace a sebeorganizace - nést zodpovědnost za svá slova a činy	